

Література

1. Karpinska, H. (2023). Бізнес-процеси підприємницьких структур в умовах впливу кібер-фізичних систем. *Scientific Bulletin of the Odessa National Economic University*, 113-119.
2. Гнатенко, І. А., Снітко, Є. О., Марков, Р. В., & Уткін, В. П. (2021). Управління проектами кластеризації інноваційного підприємництва агропродовольчої сфери в умовах реалізації стратегії сталого розвитку, глобалізації, діджиталізації, економічної культури суспільства, логістичного та кадрового менеджменту. *Формування ринкових відносин в Україні*, (9), 106-113.
3. Божанова, В. Ю., & Левченко, Т. О. (2016). Розробка комплексного підходу використання показників ресурсних можливостей для будівельних підприємств України. *Економічний простір*, (107), 169-178.
4. Зось-Кіор, М. В., Гнатенко, І. А., Овсянніков, І. А., & Зайцев, М. Є. (2025). Менеджмент якості освітніх послуг в українських закладах вищої освіти як основа формування людського капіталу, орієнтованого на лідерство. *Актуальні проблеми сталого розвитку*, 2(1), 7-13.
5. Гонtareва, І. В. (2016). Особливості циклів функціонування та розвитку підприємницьких структур. *Управління розвитком*, (2), 61-66.
6. Хомич, Л. (2024). Комплаєнс-ризик проекту розвитку підприємницьких структур: види, мотиваційне підґрунтя і можливості мінімізації. *Економіка та суспільство*, (65).
7. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2016). Теоретико-методологічні аспекти визначення специфічних ознак регіонального ринку праці. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*, (6), 36-39.

Крахмальова Н.А. кен., доц., доцент кафедри менеджменту
Яцентюк Р.М. аспірант кафедри менеджменту
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЕКОСИСТЕМНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПІСЛЯВОЄННОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Екосистемний менеджмент інноваційно-інвестиційної капіталізації післявоєнного підприємництва постає як ключовий вектор відновлення та трансформації економіки, орієнтований на інтеграцію ресурсів, інституцій та інноваційних практик у цілісну систему розвитку. У післявоєнних умовах підприємництво функціонує в середовищі підвищеної невизначеності, структурних дисбалансів і обмеженого доступу до фінансових ресурсів, що зумовлює необхідність переходу від традиційних моделей управління до екосистемного підходу. Такий підхід передбачає не лише координацію діяльності окремих суб'єктів, а формування взаємопов'язаного середовища, у

якому бізнес, держава, інвестори, науково-освітні інституції та громадянське суспільство взаємодіють для досягнення спільних цілей економічного відновлення. Сутність екосистемного менеджменту полягає у створенні умов для ефективної мобілізації інноваційного та інвестиційного потенціалу, що забезпечує капіталізацію підприємницької діяльності через генерацію доданої вартості. У цьому контексті капіталізація розглядається не лише як фінансовий показник, а як комплексний результат взаємодії матеріальних, інтелектуальних і соціальних ресурсів. Інновації виступають основним драйвером цього процесу, забезпечуючи оновлення бізнес-моделей, підвищення продуктивності та формування нових ринкових можливостей.

Особливого значення набуває інтеграція інвестиційних потоків у структуру підприємницьких екосистем, що дозволяє забезпечити їх ефективний розподіл і використання. У післявоєнний період це включає як залучення міжнародної фінансової допомоги, так і розвиток внутрішніх механізмів фінансування, зокрема через венчурний капітал, публічно-приватне партнерство та альтернативні інвестиційні інструменти. Екосистемний підхід дозволяє узгодити інтереси різних учасників інвестиційного процесу, підвищуючи рівень довіри та знижуючи ризики. Цифровізація відіграє важливу роль у формуванні екосистемного менеджменту, забезпечуючи прозорість, швидкість та ефективність взаємодії між суб'єктами підприємницької діяльності. Використання цифрових платформ, аналітичних інструментів і систем управління даними дозволяє оптимізувати процеси прийняття рішень, підвищити контроль за використанням ресурсів і забезпечити більш точне прогнозування результатів діяльності [1-4].

Водночас екосистемний менеджмент передбачає формування сприятливого інституційного середовища, що включає регуляторну підтримку, розвиток інфраструктури та стимулювання інноваційної активності. У післявоєнних умовах це набуває особливої актуальності, оскільки ефективність відновлення економіки значною мірою залежить від здатності держави створити умови для розвитку підприємництва та залучення інвестицій. Таким чином, екосистемний менеджмент інноваційно-інвестиційної капіталізації післявоєнного підприємництва формує нову модель економічного розвитку, що ґрунтується на інтеграції, координації та інноваційності. Його реалізація дозволяє не лише відновити економічний потенціал, а й створити передумови для його якісного оновлення та довгострокового зростання.

Екосистемний підхід змінює саму логіку економічного відновлення, переводячи акцент із відтворення попередніх моделей розвитку на формування нових структурних основ підприємництва. У цьому контексті капіталізація розглядається як результат узгоджених дій різних суб'єктів, де ефективність визначається не лише обсягом інвестицій, а якістю їх інтеграції в інноваційні процеси. Доцільно також відзначити, що екосистемний

менеджмент створює умови для формування нових центрів економічного зростання, які базуються на регіональних особливостях, галузевій спеціалізації та інноваційному потенціалі, що сприяє децентралізації економічної активності та підвищенню її стійкості, що є критично важливим у післявоєнний період [2-6].

Екосистемний менеджмент інноваційно-інвестиційної капіталізації виступає стратегічним інструментом трансформації підприємництва, забезпечуючи його адаптацію до нових умов та формування конкурентоспроможної економіки. Подальший розвиток цього підходу пов'язаний із поглибленням інституційних реформ, розширенням цифрових можливостей та посиленням інтеграції у глобальні економічні процеси. Доцільно додатково акцентувати, що екосистемний менеджмент у післявоєнному підприємстві виконує функцію не лише координаційного, а й відновлювально-мобілізаційного механізму, який здатний акумулювати розпорошені ресурси та трансформувати їх у цілісні траєкторії економічного зростання. Йдеться про формування нової архітектури взаємодії, у якій відбувається переорієнтація з індивідуальних стратегій виживання на колективні моделі розвитку, що забезпечують ефект масштабу та прискорення інноваційних процесів [4-7]. Важливим доповненням є те, що інноваційно-інвестиційна капіталізація в екосистемному вимірі дедалі більше залежить від здатності до швидкого відтворення довіри між економічними агентами. У післявоєнних умовах довіра стає критичним нематеріальним активом, який визначає інтенсивність інвестиційних потоків, готовність до партнерства та ефективність реалізації спільних проєктів. Управління цією складовою потребує прозорості, передбачуваності та інституційної надійності, що формує фундамент для довгострокового економічного відновлення.

Окремої уваги заслуговує трансформація ролі підприємництва як системоутворюючого елемента економіки, що в умовах екосистемного підходу виходить за межі класичних функцій виробництва та обміну. Підприємницькі структури дедалі більше виконують роль інтеграторів інновацій, інвесторів у людський капітал та провідників структурних змін. Це змінює характер їх взаємодії з державою та суспільством, формуючи нову модель відповідального та інклюзивного розвитку.

Література

1. Бражко, О. В. (2013). Режими управління інноваційно-інвестиційною діяльністю промислової корпорації. *Сталий розвиток економіки*, (1), 216-220.
2. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2016). Теоретико-методологічні аспекти визначення специфічних ознак регіонального ринку праці. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*, (6), 36-39.
3. Вядрова, І. М., & Пашова, С. М. (2014). Оптимізаційний менеджмент банківського інвестиційного кредитування інноваційної діяльності в

Україні. Вісник Університету банківської справи Національного банку України, (1), 108-113.

4. Гнатенко, І. А., Снітко, Є. О., Марков, Р. В., & Уткін, В. П. (2021). Управління проектами кластеризації інноваційного підприємництва агропродовольчої сфери в умовах реалізації стратегії сталого розвитку, глобалізації, діджиталізації, економічної культури суспільства, логістичного та кадрового менеджменту. Формування ринкових відносин в Україні, (9), 106-113.

5. Михайлів, Г. В. (2014). Роль капіталізації підприємства для забезпечення активізації інноваційної діяльності. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону, (10 (1)), 88-94.

6. Зось–Кіур, М. В., Гнатенко, І. А., Овсянніков, І. А., & Зайцев, М. Є. (2025). Менеджмент якості освітніх послуг в українських закладах вищої освіти як основа формування людського капіталу, орієнтованого на лідерство. Актуальні проблеми сталого розвитку, 2(1), 7-13.

7. Бурмака, Ю. В. (2013). Діалектика капіталізації та інноваційного розвитку. Економіка і регіон, (3), 52-57.

Белялов Т. Е. д.е.н., проф., професор
Проректор з науково-педагогічної діяльності та виховної роботи
Київський національний університет
технологій та дизайну

АДАПТИВНА АРХІТЕКТУРА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ КОГНІТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПОВЕДІНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ РИНКУ

Адаптивна архітектура підприємництва в умовах когнітивної економіки та поведінкових трансформацій ринку формується як відповідь на глибинні зміни у природі економічних процесів, де домінуючим ресурсом стає не капітал у його класичному розумінні, а увага, довіра та інтерпретація інформації. У сучасному середовищі підприємницька діяльність дедалі більше виходить за межі матеріального виробництва і трансформується у складну систему взаємодії когнітивних, соціальних і цифрових чинників. Перелічене зумовлює необхідність переосмислення самого поняття підприємства як статичної організації та переходу до розуміння його як адаптивної архітектури, здатної до постійного самоналаштування відповідно до змін у поведінці економічних агентів.

Когнітивна економіка створює принципово нові умови функціонування бізнесу, де рішення приймаються в умовах надлишку інформації, високої швидкості її поширення та значного впливу суб'єктивного сприйняття. У таких умовах підприємництво перестає бути виключно раціональною діяльністю, оскільки поведінка споживачів і управлінців визначається не лише